

СЕКЦІЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА МЕДИЦИНА

ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ НОВИХ АНТИРЕТОВІРУСНИХ ПРЕПАРАТІВ

PROSPECTS OF CREATING NEW ANTIRETROVIRAL DRUGS

Hlushko A.S., Demyanko V.Yu., Kovtun A.V., Assoc. Prof. Chechotina S.Yu., M.D.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Кафедра експериментальної та клінічної фармакології з клінічною імунологією та алергологією

Антиретровірусна терапія (АРТ) є обов'язковою складовою комплексної медичної допомоги інфікованим вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ). Оскільки ВІЛ швидко набуває резистентності до антиретровірусних препаратів (АРВ-препаратів), актуальним є створення нових засобів. Мета роботи — за літературними джерелами дослідити перспективи пошуку АРВ-препаратів з новим механізмом дії. На сьогодні для проведення АРТ використовують наступні групи лікарських засобів: нуклеозидні/нуклеотидні інгібітори зворотної транскриптази (НІЗТ) — зидовудин, фосфазид, ставудин, диданозин, ламівудин, абакавір; нунуклеозидні інгібітори зворотної транскриптази (ННІЗТ) — невірапін, делавірдин, ефавіренз; інгібітори ВІЛ-протеази (ІВП) — саквінавір, індинавір, ритонавір, нелфінавір, дарунавір та ін. В основі структури усіх НІЗТ лежить один з аналогів природного нуклеозида, що обумовлює загальну властивість блокувати зворотну транскриптазу ВІЛ і вибірково пригнічувати реплікацію вірусної ДНК на ранній стадії життєвого циклу вірусу. За механізмом дії ННІЗТ на відміну від НІЗТ прямо блокують зворотну транскриптазу ВІЛ без вбудовування в провірусну ДНК. Препарати групи ІВП блокують активний центр ВІЛ-протеази і порушують утворення білків вірусного капсиду, у результаті формуються незрілі вірусні частки, нездатні до інфікування інших клітин. Перспективними препаратами для лікування ВІЛ вважають групу інгібітори інтегрази (ралтегравір, долутегравір, елвітегравір). Ці препарати блокують фермент вірусу, що бере участь у включенні геному провірусної ДНК в геном клітин людини. Першим представником класу, так званих інгібіторів фузії (злиття) став препарат енфувіртид, який блокує проникнення вірусу всередину клітин-мішеней. До перспективних АРВ-препаратів належать інгібітори корецепторів, що блокують проникнення вірусу всередину клітини-мішені. Єдиним зареєстрованим з них є маравірок, клінічні дослідження проходять препарати вікрівірок, аплавірок. До нової групи належать інгібітори дозрівання — бевірімат та схожі речовини. Вони блокують дозрівання нових віріонів шляхом порушення перетворення прекурсора капсиду у зрілий білок на пізній стадії життєвого циклу ВІЛ. Таким чином, триває інтенсивний, цілеспрямований пошук нових АРВ-препаратів, діючих на різні етапи реплікативного циклу ВІЛ.

НОВИЙ КОМБІНОВАНИЙ СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ГЕЛЬ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ГІНГІВІТУ

THE NEW COMBINED DENTAL GEL FOR THE TREATMENT OF EXPERIMENTAL GINGIVITIS

Dynda L.P., Klymko V.O., Hreha A.M., Devyatkina N.N., M.D., Prof. Devyatkina T.A.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Кафедра експериментальної та клінічної фармакології з клінічною імунологією та алергологією

Згідно даних статистики 70 % населення України страждає гінгівітом. Для лікування хронічної форми захворювання та його загострення використовують сучасну лікарську форму – гель. Метою дослідження стало вивчення ефективності оригінального комбінованого стоматологічного гелю «Ротрин-Дента» на моделі експериментального гінгівіту. Патологію відтворювали на щурах шляхом моделювання дисбіозу ротової порожнини в поєднанні з локальним ураженням ясен. Дисбіоз відтворювали щоденним внутрішньошлунковим введенням щурам водного розчину лінкоміцину дозою 60 мг/кг впродовж 5-ти діб, після чого на ясна наносили суспензію бджолиної отрути дозою 2 мг/мл на тварину впродовж 6-ти діб. Гель «Ротрин-Дента» та препарат порівняння гель «Камідент-Здоров'я» наносили тваринам на уражені ділянки ясен нижньої щелепи двічі на день протягом 9-ти діб, починаючи з 13-ї доби експерименту. Терапевтичну ефективність вивчаємих гелів оцінювали на підставі клінічних критеріїв, яку виражали в балах у динаміці на 11-ту, 13-ту, 18-ту, 22-гу добу дослідження. На 22-гу добу тварин виводили з експерименту. У гомогенатах слизової оболонки присінку нижньої щелепи та щік щурів визначали активність кислоти і лужної фосфатаз, вміст протеїнів, ТБК-активних продуктів та відновленого глутатіону. Аплікації гелю «Ротрин-Дента» на слизову оболонку порожнини рота тварин з експериментальним гінгівітом позитивно впливали на динаміку регресу запалення слизової оболонки (зменшувалися гіперемія, набряк зубоясневих сосочків, кровоточивість ясен) та сприяли зниженню активності кислоти і лужної фосфатаз, відновленню прооксидантно-антиоксидантного балансу і нормалізації білоксинтетичних процесів в уражених ділянках слизової оболонки порожнини рота. Лікувальний ефект гелю «Ротрин-Дента» виявлявся виразніше в ділянці слизової оболонки присінку нижньої щелепи порівняно зі слизовою оболонкою щоки. За низкою показників ефект гелю «Ротрин-Дента» переважав дію препарату порівняння гелю «Камідент-Здоров'я».